

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 10.9.2014
COM(2014) 561 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**KOMISSION SEITSEMÄS RAHOITUSKERTOMUS EUROOPAN
PARLAMENTILLE
JA NEUVOSTOLLE EUROOPAN MAATALOUDEN TUKIRAHASTOSTA**

VARAINHOITOVUOSI 2013

{SWD(2014) 275 final}

SISÄLLYSLUETTELO

1.	TALOUSARVIOMENETTELY	3
2.	KASSATILANNE JA MÄÄRÄRAHOJEN HOITO	6
3.	MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2013 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	8
4.	KUVAUS MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA VUONNA 2013.....	9
5.	KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTTUJEN TULOJEN TOTEUTTAMINEN	11
6.	JAKAUTUMINEN MENOTYYPIN MUKAAN.....	12

LIITE 1	VUODEN 2013 TALOUSARVIOMENETTELY – MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHAT
LIITE 2	MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION OSUUS EU:N TALOUSARVIOSTA VUOSINA 2007–2013
LIITE 3	ANALYYSI MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA – VARAINHOITOVUOSI 2013
LIITE 4-I	ANALYYSI MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA – VARAINHOITOVUOSI 2013. KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT. C4
LIITE 4-II	ANALYYSI MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA – VARAINHOITOVUOSI 2013. KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTUT TULOT. C5
LIITE 5	MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMINEN MOMENTEITTAIN JA JÄSENVALTIOITTAIN – VARAINHOITOVUOSI 2013
LIITE 6	MAATALOUSTUKIRAHASTON MENOJAKAUMAN KEHITYMINEN – VARAINHOITOVUODET 2007–2013

Huomautus: Tähän kertomukseen liittyy yksityiskohtainen komission yksiköiden valmisteluasiakirja. Täydellinen versio valmisteluasiakirjasta liitteineen on saatavilla englanninkielisenä maatalouden pääosaston Europa-sivustolla (http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/financial-reports/eagf/index_en.htm).

1. TALOUSARVIOMENETTELY¹

1.1. Vuoden 2013 talousarviomenettely

Budjettivallan käyttäjän kaksi haaraa (neuvosto ja Euroopan parlamentti) eivät pystyneet alkuperäisen vuoden 2013 talousarvioesityksen ja siihen liittyvän oikaisukirjelmän perusteella muodostamaan yhteistä kantaa Euroopan unionin vuoden 2013 yleisestä talousarviosta SEUT-asetuksen 314 artiklan 4–7 kohdan mukaisesti. Näin ollen komissio toimitti 23. marraskuuta 2012 uuden talousarvioesityksen vuodelle 2013 SEUT-asetuksen 314 artiklan 8 kohdan mukaisesti tavoitteenaan pyrkiä lähentämään kummankin haaran kantoja. Vuoden 2013 talousarvio hyväksyttiin lopulta Euroopan parlamentin ja neuvoston päästyä yhteisymmärrykseen talousarvion useista eri osista.

1.2. Alkuperäinen vuoden 2013 talousarvioesitys ja oikaisukirjelmä 1/2013

Komissio hyväksyi alkuperäisen vuoden 2013 talousarvioesityksen ja teki sitä koskevan ehdotuksen budjettivallan käyttäjälle 15. huhtikuuta 2012. Vuosia 2007–2013 koskevan rahoituskehityksen otsakkeessa 2 ehdotetut Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 44 130,3 miljoonaa euroa.

Neuvosto vahvisti alkuperäistä vuoden 2013 talousarvioesitystä koskevan kantansa 25. heinäkuuta 2012 ja Euroopan parlamentti puolestaan 23. lokakuuta 2012, ja tällöin neuvosto vähensi maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahoja 335 miljoonalla eurolla ja Euroopan parlamentti 43,8 miljoonalla eurolla.

Komissio hyväksyi 19. lokakuuta 2012 vuotta 2013 koskevan talousarvioesityksen oikaisukirjelmän nro 1, jossa maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahatarpeiksi vahvistettiin 29,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarvioesityksessä.

1.3. Vuoden 2013 talousarvion hyväksyminen

Komissio toimitti 23. marraskuuta 2012 uuden talousarvioesityksen vuodelle 2013, jossa maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahatarpeiksi vahvistettiin 44 056,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 uuden talousarvioesityksen johdosta kolmen osapuolen (komission, neuvoston ja Euroopan parlamentin) välillä käytiin tiiviitä keskusteluja 28. ja 29. marraskuuta 2012. Neuvosto hyväksyi kompromissiesityksen 6. joulukuuta 2012. Euroopan parlamentti vahvisti vuoden 2013 talousarvion lopulta 12. joulukuuta 2012. Talousarvioon sisältyi maksusitoumus- ja maksumäärärahoja seuraavasti:

- maatalouden markkinatoimenpiteitä ja suoria tukia varten (toimintalohko 05 – Maatalous ja maaseudun kehittäminen) 43 654,7 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 43 660 miljoonaa euroa maksumäärärahoja;
- eläinlääkintä- ja kasvinsuojelutoimenpiteitä varten (toimintalohko 17 – Terveys- ja kuluttaja-asiat) 274,7 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 247,3 miljoonaa euroa maksumäärärahoja;
- kalatalouden markkinoita varten (toimintalohko 11 – Meri- ja kalastusasiat) 27,2 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 26,9 miljoonaa euroa maksumäärärahoja.

¹ Menettely esitetään liitteessä 1.

Maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahat olivat talousarviossa yhteensä 43 956,5 miljoonaa euroa ja maksumäärärahat 43 934,2 miljoonaa euroa. Maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen ero johtuu siitä, että eräisiin toimenpiteisiin, joiden maksut komissio suorittaa suoraan, käytetään jaksotettuja määrärahoja. Tällaiset toimenpiteet liittyvät lähinnä maataloustuotteiden menekinedistämiseen, toimintastrategiaan ja maatalouden koordinointi-toimenpiteisiin sekä kalastukseen ja eläinlääkintä- ja kasvinsuojelutoimenpiteisiin.

Toimintalohkoa 05 varten hyväksytyistä 43 654,7 miljoonan euron maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahoista 2 771,4 miljoonaa euroa kohdennettiin luvun 05 02 markkinatoimenpiteisiin ja 40 931,9 miljoonaa euroa luvun 05 03 suoriin tukiin, 84,9 miljoonaa euroa luvun 05 07 maatalousmenojen tarkastamiseen ja 27,3 miljoonaa euroa luvun 05 08 mukaiseen toimintastrategiaan ja koordinointiin.

Lisätietoja on liitteessä 1.

1.4. Maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot²

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 34 artiklan säännösten mukaan sääntöjenmukaisuustarkastuksia koskevien päätösten mukaisesti tehdyistä rahoitusoikaisuista, sääntöjenvastaisuuksista ja maidon lisämaksusta saatavat tulot ovat maataloustukirahaston menojen rahoittamiseksi tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Sääntöjen mukaan käyttötarkoitukseensa sidotut tulot voidaan käyttää minkä tahansa maataloustukirahaston menojen kattamiseksi. Jos osa tuloista jää käyttämättä, kyseinen osuus siirretään automaattisesti seuraavalle varainhoitovuodelle.

Vuoden 2013 talousarviota laadittaessa näiden tulojen määrä arvioitiin sekä sen määrän osalta, jonka ennakoitiin tulevan kerätyksi varainhoitovuoden 2013 aikana, että sen määrän osalta, jonka ennakoitiin tulevan siirrettyksi varainhoitovuodelta 2012 varainhoitovuodelle 2013. Määräksi arvioitiin 1 533 miljoonaa euroa, ja se otettiin huomioon, kun budjettivallan käyttäjä hyväksyi vuoden 2013 talousarvion. Tarkemmin voidaan todeta seuraavaa:

- Sääntöjenmukaisuustarkastusten perusteella tehdyistä oikaisuista saataviksi tuloiksi arvioitiin 389 miljoonaa euroa ja sääntöjenvastaisuuksien perusteella saataviksi tuloiksi 161 miljoonaa euroa, kun taas maidon lisämaksusta saataviksi tuloiksi arvioitiin 78 miljoonaa euroa. Näin ollen arvioitiin, että varainhoitovuoden 2013 aikana kerättävien käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kokonaismäärä olisi 628 miljoonaa euroa.
- Varainhoitovuodelta 2012 varainhoitovuodelle 2013 siirrettäväksi käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määräksi arvioitiin 905 miljoonaa euroa.

Vuoden 2013 talousarviossa komissio jakoi nämä alun perin arvioidut 1 533 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotut tulot kahteen järjestelmään: Tarkemmin voidaan todeta seuraavaa:

- 500 miljoonaa euroa hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoihin, ja
- 1 033 miljoonaa euroa tilatukijärjestelmään (suorat tuet).

²

Nämä määrät eivät sisälly talousarvion tulopuolen budjettikohtiin (maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskevaan momenttiin 670), mutta ne mainitaan kyseistä momenttia koskevassa talousarvion selvitysosassa.

Budjettivallan käyttäjä myönsi ensin mainittuun järjestelmään määrärahoja 267 miljoonaa euroa ja jälkimmäiseen 30 635 miljoonaa euroa komission ehdotusten mukaisesti. Hyväksytyjen määrärahojen ja edellä mainittujen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen summa vastaa hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoja varten käytettävissä olevia arviolta 767 miljoonan euron kokonaismäärärahoja ja tilatukijärjestelmää varten käytettävissä olevia arviolta 31 668 miljoonan euron kokonaismäärärahoja.

1.5. Maataloustukirahaston määrärahojen osuus koko EU:n talousarviosta

Maataloustukirahaston lopullisten määrärahojen osuus (maksusitoumusmäärärahat) EU:n koko talousarviosta kaudella 2007–2013 on esitetty liitteessä 2.

2. KASSATILANNE JA MÄÄRÄRAHOJEN HOITO

2.1. Määrärahojen hoito

2.1.1. Varainhoitovuonna 2013 käytettävissä olleet määrärahat:

euroina

Talousarvion menot (1)	Maksusitoumus-määrärahat	Maksumäärärahat	Talousarvion tulot (KST) (2)	Ennusteet
1. Maataloustukirahaston alustavat määrärahat, joista	43 956 548 610	43 934 188 711	1. Sääntöjenmukaisuus-tarkastukset	389 000 000
1a. Määrärahat yhteiseen hallinnointiin	43 610 600 000	43 610 600 000	2. Sääntöjen-vastaisuudet	161 000 000
1b. Määrärahat suoraan hallinnointiin (3)	345 948 610	323 588 711	3. Lisämaksut maidon-tuottajilta	78 000 000
2. Lisätalousarvio			Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen kokonaisennuste	628 000 000
3. Siirrot maataloustukirahastoon/ maataloustukirahastosta vuoden aikana	-7 944 450	-12 869 715		
4. Maataloustukirahaston lopulliset määrärahat, joista	43 948 604 160	43 921 318 996		
4a. Määrärahat yhteiseen hallinnointiin	43 610 250 000	43 610 250 000		
4b. Määrärahat suoraan hallinnointiin	338 354 160	311 068 996		

(1) Vuoden 2013 talousarvioon otetut määrärahat, kun niistä on vähennetty ennakoidut vuonna 2013 kerättävät käyttötarkoitukseensa sidotut tulot sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 14 artiklan mukaisesti vuodelta 2012 vuodelle 2013 siirretyt tulot.

(2) KST: Kerättävät käyttötarkoitukseensa sidotut tulot. Tulopuolelle ei ole merkitty lainkaan tuloja (p.m.)³, mutta arvioitu määrä ilmoitetaan talousarvion selvitysosassa.

(3) Maksusitoumusmäärärahoista 79 prosenttia käytetään terveyttä ja kuluttaja-asioita koskevassa toimintalohkossa 17 eläinlääkintä- ja kasvinuojelutoimenpiteistä aiheutuviin menoihin. Loput menot jakautuvat seuraavien kesken: toimintastrategia ja koordinointi maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevassa toimintalohkossa 05 (13 prosenttia) ja kalatalouden markkinat meri- ja kalastusasioita koskevassa toimintalohkossa 11 (8 prosenttia).

³

p.m.: ”pro memoria”.

2.1.2. Varainhoitovuonna 2013 käytettävissä olleiden määrärahojen toteuttaminen

euroina

	Maksusitoumusmäärärahojen toteuttaminen	Maksumäärärahojen toteuttaminen
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa (1)	44 961 909 263,95	44 961 909 263,95
Suoraan hallinnoitavat menot	340 229 347,87	312 088 996,62
Yhteensä	45 302 138 611,82	45 273 998 260,57

(1) Sidotut määrät. Maksusitoumus- ja maksumäärärahat, joista on vähennetty yhteistä hallinnointia varten saadut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot: 44 132 955 071,43 euroa.

Varainhoitovuonna 2013 tosiasiallisesti käytetyt maksusitoumusmäärärahat olivat 45 302 138 611,82 euroa ja tosiasialliset maksumäärärahat olivat 45 273 998 260,57 euroa.

2.1.3. Hyväksytyjen määrärahojen toteuttaminen – Komission suoraan hallinnoimat menot

euroina

Suoraan hallinnoitavat menot	Maksusitoumus- määrärahat	Puretut maksu- sitoumukset	Maksumäärärahat	Siirrot vuodelle 2014 (2)
Määrärahat (C1) (1)	338 354 160,00	-	311 068 995,90	-
Toteutus (C1)	332 522 151,49	-	292 180 573,98	13 121 493,82
Peruuntuneet määrärahat	5 832 008,51	-	3 911 831,14	-

(1) C1 tarkoittaa hyväksytyjä talousarviomäärärahoja. Tämä määrä sisältää siirrot maataloustukirahastoon/maataloustukirahastosta: -7 594 450,00 euroa maksusitoumusmäärärahojen osalta ja -12 519 715,10 euroa maksumäärärahojen osalta.

(2) Siirrot vuodelle 2014 koskevat ainoastaan jaksottamattomia määrärahoja. Osastoihin 11 ja 17 kuuluvien budjettikohtien osalta vuoden 2013 toteutuksesta ylijääneet varat siirrettiin otsakkeeseen 2 (maataloustukirahastoon kuulumaton) ja 3 kuuluviiin budjettikohtiin.

Vuoden 2013 talousarvioon oli suoraan hallinnoitavia menoja varten kirjattu 338,4 miljoonan euron maksusitoumusmäärärahat. Vuonna 2013 sidottiin 332,5 miljoonan euron määrä. Loput näistä määrärahoista, 5,8 miljoonaa euroa, peruutettiin. Maksusitoumusmäärärahoista 79 prosenttia käytetään eläinlääkintä- ja kasvinsuojelutoimenpiteitä koskevassa toimintalohkossa 17 aiheutuviin menoihin. Loput jakaantuvat maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevan toimintalohkon 05 (13 prosenttia) ja kalataloutta koskevan toimintalohkon 11 (8 prosenttia) kesken.

Suurin osa komission suoraan hallinnoimia menoja varten kohdennetuista maataloustukirahaston maksusitoumusmäärärahoista on jaksotettuja määrärahoja. Viran puolesta varainhoitovuodelle 2014 siirretyt määrärahat (13,1 miljoonaa euroa) koskivat ainoastaan jaksottamattomia määrärahoja.

2.2. Kuukausimaksut

2.2.1. Yhteiseen hallinnointiin liittyvät kuukausimaksut jäsenvaltioille

2.2.1.1. Menojen kattamiseksi myönnettävät kuukausittaiset maksut

Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä kesäkuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005⁴ 15 artiklassa todetaan, että ”*komissio maksaa kuukausimaksut jäsenvaltioiden hyväksytyjen maksajavirastojen viitekuukautena toteuttamien menojen osalta*”. Kuukausimaksut maksetaan jäsenvaltioille viimeistään menojen toteuttamiskuukautta seuraavan toisen kuukauden kolmantena työpäivänä.

Kuukausimaksut ovat korvaus nettomenoista (sen jälkeen kun tulot on vähennetty), jotka on jo maksettu ja jotka on asetettu käyttöön jäsenvaltioiden toimittamien kuukausi-ilmoitusten perusteella⁵. Menojen ja tulojen kuukausittaiseen kirjanpitoon tehdään tarkastuksia ja oikaisuja yksityiskohtaisen ilmoituksen perusteella⁶. Lisäksi nämä maksut vahvistetaan lopullisesti tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevassa menettelyssä tehtävien komission tarkistusten perusteella.

Kuukausimaksujärjestelmään kuuluvat tuet, jotka jäsenvaltiot maksoivat 16.10.2012–15.10.2013. Muista maksuista komissio suorittaa joidenkin toimenpiteiden maksut suoraan.

Suoritettujen kuukausimaksujen nettomäärä oli varainhoitovuonna 2013 tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyssä tehtyjen sekä muiden oikaisujen jälkeen yhteensä 44 132 955 071,43 miljoonaa euroa.

2.2.1.2. Kuukausimaksuja koskevat päätökset vuonna 2013

Varainhoitovuonna 2013 komissio teki 12 kuukausimaksupäätöstä. Lisäksi joulukuussa 2013 tehtiin päätös lisäkuukausimaksusta, jonka tarkoituksena oli mukauttaa varainhoitovuoden tukikelpoisten menojen kokonaismäärää.

3. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2013 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

3.1. Maataloustukirahaston talousarviomäärärahojen käyttö

Talousarviosta toteutettiin 45 302,1 miljoonaa euroa. Nämä menot rahoitettiin talousarvion alkuperäisistä määrärahoista ja käyttämällä maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevan toimintalohkon 05 käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka koostuivat vuodelta 2012 siirretystä määrästä (1 245,6 miljoonaa euroa) kokonaisuudessaan ja osittain vuonna 2013 kerätystä käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen määrästä (118,7 miljoonaa euroa yhteensä 829 miljoonasta eurosta).

Maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevassa toimintalohkossa 05 markkinatoimenpidemenot olivat 3 193,2 miljoonaa euroa ja suorien tukien menot 41 658,3 miljoonaa euroa. Tiettyjen markkinatoimenpiteiden ja suorien tukien menot ylittivät hyväksytyt talousarviomäärärahat. Tämä ylitys katettiin osaksi siirtämällä

⁴ EUVL L 209, 11.8.2005, s. 1.

⁵ Jäsenvaltiot toimittavat nämä menoja koskevat kuukausi-ilmoitukset kuukauden N+1 10. päivä annettavalla ilmoituksella.

⁶ Jäsenvaltiot toimittavat yksityiskohtaiset ilmoitukset kuukausittain kuukauden N+1 20. päivänä (taulukossa 104).

määrärahoja muilta talousarvion alamomenteilta ja osaksi maataloustukirahaston talousarvioon sidotuilla tuloilla.

Lisäksi edellä mainittuun kokonaan toteutuneeseen määrään sisältyvät 32,2 miljoonan euron menot (maksusitoumusmäärärahat) kalatalouden markkinatoimenpiteitä koskevassa toimintalohkossa 11 sekä 265,9 miljoonan euron menot eläinlääkintä- ja kasvinsuojelutoimenpiteitä koskevassa toimintalohkossa 17 (maksusitoumusmäärärahat).

Ks. lisätietoja talousarvion toteuttamisesta toimintalohkoittain liitteessä 3.

Liitteessä 5 esitetään markkinatoimenpiteitä, suoria tukia ja maatalousmenojen tarkastamista koskeva menojakauma momenteittain ja jäsenvaltioittain.

4. KUVAUS MAATALOUSTUKIRAHASTON TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA VUONNA 2013

Seuraavassa esitetään lyhyt selvitys maataloustukirahaston vuoden 2013 budjettimäärärahojen toteuttamisesta sekä vuonna 2013 käytettävissä olleiden käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käytöstä liitteessä 3 esitettyjen yksityiskohtaisten tietojen perusteella.

4.1. Luku 05 02: Maatalousmarkkinoiden interventiot

4.1.1. Johdanto

Talousarvion tämän luvun kokonaismaksut olivat 3 193,2 miljoonaa euroa. Ne rahoitettiin hyväksytyillä 2 771,4 miljoonan euron budjettimäärärahoilla ja 532,5 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla, jotka käytettiin hedelmä- ja vihannesalalla aiheutuneiden menojen kattamiseen (huom. yksityiskohtaisempia tietoja tästä alasta esitetään jäljempänä 4.1.3 kohdassa), sekä siirtämällä yhteensä 162,7 miljoonaa euroa määrärahoja maataloustukirahaston talousarvion muilta alueilta. Vuonna 2013 kerättyjen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen käyttämättä jäänyt määrä eli 710,2 miljoonaa euroa siirrettiin vuoden 2014 talousarvioon. Niiden alamomenttien, joissa talousarviomäärärahoja ei käytetty loppuun, käytettävissä olevat määrärahat siirrettiin talousarvion toisiin alamomenteihin lisämenojen kattamiseksi tarvittaessa.

4.1.2. Elintarvikeapuohjelmat

Vuoden 2013 talousarviossa ennakoitujen elintarvikeapuohjelmien määrärahojen 8,5 miljoonan euron alikäyttö johtui siitä, että yhdellä jäsenvaltiolla oli vaikeuksia ohjelmansa täytäntöönpanossa varainhoitovuoden loppupuolella. On myös huomattava, että vuosi 2013 oli viimeinen elintarvikeapuohjelmien ohjelmavuosi maataloustukirahastossa.

4.1.3. Hedelmät ja vihannekset

Tämän alan menot olivat 1 138,1 miljoonaa euroa, ja määrärahojen ylikäyttö johtui pääasiassa jäsenvaltioille aiheutuneista menoista, jotka liittyivät tuottajaryhmille esihyväksyntää varten myönnettyihin tukiin.

Tuottajaorganisaatioiden toimintarahastojen osalta, joista pyritään rahoittamaan tuottajaorganisaatioiden laadunparannus-, myynninedistämisen- ja kaupallistamisohjelmat, arvioitujen jäsenvaltioille aiheutuvien menojen kattamiseksi tarvittavien varojen kokonaissumma oli 767 miljoonaa euroa. Budjettivallan käyttäjä myönsi tästä kokonaissummasta määrärahoja yhteensä 267 miljoonaa euroa, koska se otti

huomioon arvioidut 500 miljoonan euron tulot, jotka oli sidottu tämän järjestelmän rahoitukseen vuoden 2013 talousarviossa. Jäsenvaltioiden suorittamat maksut olivat lopulta yhteensä 726,8 miljoonaa euroa eli vähemmän kuin talousarviossa käytettävissä olleet määrärahat, mikä johtui pääasiassa siitä, että vuonna 2012 hyväksytyjen suunnitelmien toiset maksuerät olivat arvioitua pienemmät, koska muutamien jäsenvaltiot olivat yliarvioineet menoennusteensa.

Jäsenvaltioille aiheutuneet menot, jotka liittyivät tuottajaryhmille esihyväksyntää varten myönnettyihin tukiin, ylittivät talousarviomäärärahat noin 90,4 miljoonalla eurolla, mikä johtui siitä, että eräissä jäsenvaltioissa suuri määrä tuottajaryhmiä liittyi järjestelmään.

Kouluhedelmäjärjestelmän osalta vuoden 2013 talousarvio alittui noin 23,3 miljoonalla eurolla pääasiassa siksi, että menot jäivät joissakin jäsenvaltioissa alhaisemmiksi kuin niille kouluvuodeksi 2011–2012 osoitetut määrärahat. Elokuun 1. päivänä 2013 alkaneen kouluvuoden 2012–2013 osalta puolestaan jäsenvaltioille varainhoitovuoden 2013 loppuun mennessä aiheutuneet menot vastasivat vuoden 2013 talousarvioissa ennakoitua menoja.

4.1.4. Viinialan tuotteet

Viiniala uudistui varainhoitovuodesta 2009 alkaen. Nykyisin tällä alalla tärkein rahoitettava toimenpide ovat viinialan kansalliset tukiohjelmat. Muiden toimenpiteiden osalta vuoden 2013 talousarvioon sisältyi määrärahoja arvioitujen jäännöserien kattamiseksi.

Kansallisten tukiohjelmien osalta neljän jäsenvaltion menot jäivät hieman alhaisemmiksi kuin niiden ohjelmissa oli ennakoitu. Kaikki muut tähän järjestelmään kuuluvat ohjelmat toteutettiin kuitenkin kokonaisuudessaan, minkä johdosta varainhoitovuoden 2013 määrärahojen kokonaistoteutusaste oli yli 98,1 prosenttia.

Lisäksi vuonna 2011 lakkautetun raivausjärjestelmän osalta jäsenvaltioiden jäännöserien maksamiseen liittyvät menot jäivät huomattavasti ennakoitua alhaisemmiksi, mikä johti talousarviomäärärahojen alittamiseen 4,6 miljoonalla eurolla.

4.1.5. Maito ja maitotuotteet

Varainhoitovuoden aikana ei ostettu rasvatonta maitojauhetta tai voita interventiovarastoon.

Voin yksityisen varastoinnin tuen osalta vuoden 2013 ennakoidut määrärahat olivat 9 miljoonaa euroa mutta aiheutuneet menot jäivät 7,1 miljoonaan euroon, mikä johtui varastoidun voimäärän lyhyemmistä keskimääräisistä varastointiajoista.

Koulumaidon osalta lähes kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden jakamat määrät olivat alhaisemmat kuin vuoden 2013 talousarviossa oli ennakoitu, mikä johti kyseisten määrärahojen alittumiseen noin 10,8 miljoonalla eurolla.

4.1.6. Naudanliha

Tämän alan menot, jotka johtuivat naudanlihan ja elävien eläinten vientituista, olivat 6,5 miljoonaa euroa kyseisille tuille varattuihin 7,1 miljoonan euron talousarviomäärärahoihin verrattuna, minkä johdosta talousarvio alittui yhteensä noin 0,6 miljoonalla eurolla.

4.2. Luku 05 03: Suorat tuet

Tälle vuoden 2013 talousarvion luvulle hyväksytyt määrärahat olivat 40 931,9 miljoonaa euroa, ja maksujen määrä oli noin 41 658,3 miljoonaa euroa. Osa tilatukijärjestelmästä oli määrä rahoittaa käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla, mikä johti tähän näennäiseen ylikäyttöön, joka katettiin osittain näillä tuloilla ja osittain siirtämällä hyväksytyjä määrärahoja talousarvion muilta alamomenteilta.

4.3. Luku 05 07: Maatalousmenojen tarkastaminen

4.3.1. Momentti 05 07 01: Maatalousmenojen valvonta

Tämä momentti sisältää toimenpiteitä, jotka on toteutettu paikan päällä tehtävien tarkastusten menetelmien vahvistamiseksi ja varmennusjärjestelmien kehittämiseksi tavoitteena vähentää unionin talousarvion kannalta vahingollisten väärinkäytösten ja sääntöjenvastaisuuksien riskiä. Momentti sisältää myös maataloustukirahaston talousarvioon palautetut määrät, jotka ovat peräisin tilien tarkastamista ja hyväksymistä koskevasta menettelystä ja ennakkomaksujen vähentämistä tai niiden keskeyttämistä koskevasta menettelystä.

Euroopan unioni rahoitti suoraan pääasiassa toimenpiteet, jotka liittyivät yhdenmetyt hallinta- ja valvontajärjestelmän puitteissa käytettävien satelliittikuvien hankintaan, sitomalla vuoden 2013 talousarviossa ennakoidun 6,8 miljoonan euron summan alamomenttia ”Seuranta- ja torjuntatoimet – Unionin suorittamat suorat maksut” varten.

Edellisten varainhoitovuosien tilien tarkastusten osalta ja vastoin odotettuja negatiivisia oikaisuja komissio teki kuitenkin jäsenvaltioiden tileihin yhteensä noin 3,4 miljoonan euron positiiviset oikaisut. Niissä oli otettu huomioon jäsenvaltioille määrätty negatiiviset oikaisut maksumääräaikaisten noudattamatta jättämisestä aiheutuneiden seuraamusten johdosta. Vuoden 2013 talousarviomäärärahat olivat tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyssä tehtyjen negatiivisten oikaisujen osalta yhteensä -200 miljoonaa euroa. Komissio sulki tämän tilin siirtämällä 203,6 miljoonan euron hyväksytyt määrärahat talousarvion muilta alamomenteilta.

Edellisten varainhoitovuosien tilien sääntöjenmukaisuustarkastuksen osalta budjettivallan käyttäjä oli myöntänyt määrärahoja yhteensä 108,3 miljoonaa euroa tähän budjettikohtaan kuuluvien edellisten varainhoitovuosien sääntöjenmukaisuustarkastuksista johtuvien positiivisten oikaisujen osalta. Komissio kuitenkin päätti vuonna 2013 toteuttaa noin 109,1 miljoonan euron positiiviset oikaisut jäsenvaltioiden hyväksi. Tästä johtunut 0,8 miljoonan euron talousarvion ylitys rahoitettiin siirtämällä määrärahoja talousarvion muilta alamomenteilta.

5. KÄYTTÖTARKOITUKSEENSA SIDOTTUJEN TULOJEN TOTEUTTAMINEN

5.1. Maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Varainhoitovuodelta 2012 siirrettiin varainhoitovuodelle 2013 käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja 1 245,6 miljoonaa euroa, mukaan lukien sokerialan rakenneuudistusrahaston käyttämättä jääneet varat. Ne on käytetty kokonaan varainhoitovuoden 2013 menojen rahoittamiseen varainhoitoasetuksen 14 artiklan mukaisesti. Kuten liitteessä 4-II on kuvattu, kyseinen määrä sisältää hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoihin liittyvät 143,5 miljoonan euron menot ja tilatukijärjestelmään liittyvät 1 102,2 miljoonan euron menot.

Vuonna 2013 kerätyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot olivat noin 829 miljoonaa euroa, ja liitteen 4-I mukaan ne olivat peräisin seuraavista lähteistä:

- sääntöjenmukaisuustarkastusmenettelyssä tehdyt oikaisut, joita oli noin 593,6 miljoonaa euroa,
- sääntöjenvastaisuuksien perusteella saadut määrät, joita oli noin 155,1 miljoonaa euroa,
- maidon lisämaksusta kerätyt määrät, joita oli noin 80,2 miljoonaa euroa.

Osa vuonna 2013 kerätyistä käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista (118,7 miljoonaa euroa) käytettiin vuoden aikana hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioiden toimintarahastoille aiheutuneiden menojen kattamiseen.

Vuonna 2013 kerättyjen käyttötarkoitukseensa sidottujen määrärahojen käyttämättä jäänyt määrä eli 710,2 miljoonaa euroa siirrettiin automaattisesti vuoden 2014 talousarvioon mainitun vuoden määrärahatarpeiden rahoittamiseksi.

Lisätietoja on liitteissä 4-I ja 4-II.

6. JAKAUTUMINEN MENOTYYPIN MUKAAN

Maataloustukirahaston menot olivat yhteensä 45 302,1 miljoonaa euroa. Seuraavassa esitetään menot tärkeimpiin raportointiluokkiin eriteltyinä sekä näiden prosenttiosuudet maataloustukirahaston kokonaismenoista vuonna 2013.

Varastointi

Varastointimenojen määrä oli 25,1 miljoonaa euroa eli 0,06 prosenttia kokonaismäärästä. Tämä määrä koostuu pääasiassa voim ja oliiviöljyn yksityisestä varastoinnista aiheutuneista menoista.

Vientituet

Vientitukien liittyvien menojen määrä oli 62,4 miljoonaa euroa eli 0,1 prosenttia kokonaismäärästä. Ne liittyivät lähinnä naudanlihaan, siipikarjanlihaan, sianlihaan ja liitteeseen I kuulumattomiin tuotteisiin.

Muut markkinatoimenpiteet

Varastoinnin ja vientitukien ohella muihin markkinatoimenpiteisiin liittyvien menojen määrä oli 3 217,2 miljoonaa euroa eli 7,1 prosenttia vuoden kokonaismäärästä. Tämä ryhmä pitää sisällään lähinnä elintarvikeapuohjelmiin, oliiviöljyyn, hedelmiin ja vihanneksiin, viiniin, kuitukasveihin, POSEI-ohjelmaan ja humalaan, maitoon ja maitotuotteisiin, naudanlihaan, sianlihaan sekä mehiläishoitoon liittyviä menoja sekä muitakin pienempiä määriä. Se sisältää myös maatalousmenojen tarkastamisesta ja hyväksymisestä johtuvat oikaisut.

Suorat tuet

Suorista tuista aiheutuneiden menojen määrä oli 41 658,3 miljoonaa euroa eli 92 prosenttia kokonaismäärästä.

Suoraan hallinnoitavat menot

Näiden menojen määrä oli 340,2 miljoonaa euroa (maksusitoumusmäärärahat) eli alle 0,8 prosenttia kokonaismäärästä. Komissio maksoi ne suoraan, ja kyse oli pääasiassa eläinlääkintä- ja kasvinsuojelutoimenpiteisiin sekä maatilojen kirjanpitoon

ja maatalouden rakennetta koskevaan tietojenkeruuseen ja YMP:stä tiedottamiseen liittyvistä menoista.

Maaseudun kehittäminen entisen EMOTR:n tukiosaston yhteydessä

Näille ohjelmille ei voi enää kirjata maksusitoumusmäärärahoja. Jäsenvaltiot lopettelevat ohjelmiaan ja perivät takaisin aiheettomasti maksettuja määriä. Tämän momentin osalta takaisin peritty lopullinen nettomäärä oli noin miljoona euroa.

Kyseisen menojakauman kehittyminen toimenpiteiden taloudellisen luonteen mukaan kaudella 2007–2013 esitetään liitteessä 6.